

Datum

2025-09-11

Adress

Lugna gatan 82

Diarienummer

FSKF-2025-8445

Yttrande

Till

Stadsbyggnadsnämnden

**Remiss angående samråd
Bostadsförsörjningsprogram 2026–2030 (SBN-2025-403)
SBN-2025-403**

Förskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Malmö stad har upprättat samrådsförslag till Bostadsförsörjningsprogram 2026–30. Syftet med handlingsplanen är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder samt att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Förskolenämnden är generellt positiv till programmet men vill lyfta fram vilka tänkbara konsekvenser för förskolor och förskolebarn som bostadsförsörjningsprogrammet kan få. Förskolenämnden påverkas särskilt av hur bostäder planeras och hur nya områden byggs. Det påverkar både var behovet av förskoleplatser uppstår och möjligheterna att starta nya förskolor eller ersätta icke ändamålsenliga lokaler.

Yttrande

Bostadsförsörjningsprogrammets övergripande syfte är att skapa förutsättningar för att alla Malmös invånare ska leva i goda bostäder och boendemiljöer. Bostadsförsörjning är, liksom tillhandahållandet av förskoleplatser, ett kommunalt obligatoriskt uppdrag.

För förskolenämnden har bostadsförsörjningen och dess planering särskilt påverkan på geografiska förändringar i efterfrågan på förskoleplatser samt för möjligheter att etablera nya förskolor och att ersätta lokaler som inte bedöms vara ändamålsenliga. Förskolenämnden är generellt positiv till bostadsförsörjningsprogrammet och till riktlinjerna. Det är positivt att barns perspektiv lyfts fram och att uppväxtvillkoren påverkas av familjens bostadssituation.

Det råder ett ömsesidigt beroendeförhållande mellan behov av bostäder och behov av förskolor, men även annan samhällsservice som skolor och infrastruktur berörs. Förskolenämnden saknar beskrivningar om det symbiotiska förhållandet mellan förskolor och bostäder.

Förskolenämnden vill lyfta de tänkbara konsekvenser som den strategiska bostadsförsörjningen får för planeringen av förskolor.

Förutsättningar och lokalbehov

Lokalplaneringen av förskolor är komplex och flera olika faktorer påverkar lokalbehovet. Planeringen påverkas av befolkningsprognoserna, som de senaste åren visat en minskning av 1-5 åringar de närmaste åren. Lokalplaneringen av förskolor behöver ta hänsyn till det minskade befolkningsunderlaget i staden som helhet samtidigt som antalet förskolebarn ökar i vissa områden. Det finns därför fortsatt behov av nya förskolor trots minskat barnantal. Behovet drivs av att ersätta bristfälliga lokaler och paviljonger med tillfälliga bygglov. Vidare krävs etablering av förskolor i utbyggnadsområden i takt med att staden växer.

I detta arbete behövs förståelse ur ett stadsplaneringsperspektiv och en samverkan inom kommunen för en hållbar och långsiktig lokalplanering – för hela staden.

Som ovan nämnt påverkas lokalplaneringen av många olika faktorer. Idag finns en förskoleplats till alla som efterfrågar men det råder fortfarande skillnader i geografisk närhet till förskola. Den geografiska obalansen av platser innebär att barn och familjer kan få långt mellan hem och förskola. I planeringen inför nya områden är det av största vikt att de förskolor som finns i planeringen också uppförs. Komplexiteten i förskoleprojekten till följd av den täthet som planeras för i utbyggnadsområdena, har gjort att många förskolor försenats, vilket leder till brist i vissa områden. Det är viktigt att samhällsservice, som förskola, erbjuds i alla delar av staden.

Marknadens förutsättningar

Förskolenämnden ser ett behov av en fördjupad dialog om kommunens rådighet över tidplaner för utbyggnad av förskolor, särskilt i förtätningsområden. Det finns en sårbarhet när planeringen av förskolor är beroende av stadsutvecklingen av ett område.

Exempelvis i Holma, där nya förskolor är beroende av tidsplanen för stadsutvecklingen och i Hyllie där flera förskolor är beroende av intilliggande byggnation. Detta innebär att förskolenämnden inte har rådighet över tidsplanerna och behöver senarelägga avveckling av bristfälliga lokaler och lägenhetslokaler kopplade till dessa nybyggnationer. I Kroksbäck finns ingen planerad nybyggnation av förskolor och svårighet råder att få fram en lämplig tomt. Lokalbeståndet där består till stor del av bristfälliga lokaler som ingår i avvecklingsplaneringen samt en paviljong med tillfälligt

bygglov. På sikt väntas därför brist på förskoleplatser i området. Närhet till förskola från det egna hemmet är av stor vikt och är för vissa familjer avgörande för när och om barnet börjar förskola. Även i Rosengård har tidsplanen för utvecklingsarbetet av Amiralstaden förskjutits och innebär att avvecklingen av lokaler som inte är ändamålsenliga har skjutits fram i tiden. Andra lokaliseringar för förskola har därför krävts och nu planeras en ny förskola och en om- och tillbyggnad av en förskola i Rosengård att öppna 2027.

En tydligare behovsstyrning av förskoleutbyggnaden hade varit önskvärd för att förskolenämnden ska kunna uppfylla sitt uppdrag, verka för förskolor nära hemmet och samtidigt bidra till kommunala mål.

Etableringstakten av förskolor i ett område behöver takta in väl med uppförandet av bostäder och kringliggande bebyggelse. Det är inte önskvärt att starta en förskola för tidigt, om bebyggelsen intill innebär buller- eller säkerhetsrisker på gården. Det är viktigt med tydlig dialog vid etablering i tätbebyggda områden.

Problematiken kopplad till uppförandet av kommunala förskolor på privat mark, relaterad till LOU innebär i nuläget att alla kommunala förskolor bör planeras på kommunal mark.

Förskolans olika roller

Förskolans kompensatoriska uppdrag kan ses ur flera perspektiv. Sett ur ett stadsplaneringsperspektiv så kan den utevistelse som förskolan erbjuder ses som extra viktig i områden med utbredd trångboddhet eller med låg tillgång till gröna ytor för barnen att vistas på. I områden som behöver en positiv stadsutveckling är mobilitetsgraden ofta låg vilket kan göra att närheten till förskolan är extra viktig för familjerna. Det är av största vikt att inte inskränka på förskolans ytor.

Förskolenämndens roll i bostadsförsörjningen

Kommunens investeringar är avgörande för att fler bostäder ska komma till stånd. Därför är Malmö stads beslut om var, när och hur investeringar görs avgörande för bostadsbyggandet. Finansieringen av utbyggnaden av nya förskolelokaler är en utmaning. Nya förskolor är betydligt mer kostsamma och stadens kommunbidragstilldelning underlättar inte för nämnden att finansiera dessa kostnader. Det finns därför svårigheter att genomföra den utbyggnad som behövs, både i utbyggnadsområden och i befintlig stad med behov för att ersätta bristfälliga lokaler och motverka geografisk obalans.

I bostadsförsörjningsprogrammet framgår att ”Malmö ska vara en stad för alla. Segregationen ska brytas och staden byggas hel. Alla barn i Malmö ska ha en bostadsmiljö som ger trygga och jämlika uppväxtförhållanden.” I detta arbete spelar

